

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 33

van **WIM VERHEYDEN**

datum: 5 oktober 2022

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Examencentra - Wachttijden en opvolging grieven zelfstandige rijinstructeurs

Wie zijn rijbewijs B wil behalen, moet veel geduld hebben. Wachttijden tot bijna zeven maanden voor wie vandaag een examen voor rijbewijs B wil boeken, zijn geen zeldzaamheid meer voor leerling-autobestuurders die via de vrije begeleiding of met een zelfstandig rijinstructeur leren rijden (voorlopig rijbewijs model M36).

Wie via de rijsschool een examen laat inboeken (mits de extra kosten van de inschrijving bij de rijsschool, extra lessen en examenbegeleiding) zal minstens drie à vier maanden geduld moeten hebben.

We vernamen dat er rijsscholen zijn die soms nog examendata hebben die tegen 'hogere' prijzen aan leerling-bestuurders 'verkocht' worden. Wanneer een leerling-bestuurder niet slaagt voor zijn praktisch examen, moet hij opnieuw heel lang wachten voor hij opnieuw een examen kan afleggen.

Het is effectief zo dat examencentra soms plaatsen vrijgeven (beperkt) of een datum zoeken die vroeger valt dan het verval van het voorlopig rijbewijs. Leerlingen die hun examen opnieuw moeten afleggen na 'verval van het recht tot sturen', krijgen voorrang.

Er worden echter vragen gesteld bij de rechtvaardigheid van dit systeem voor wie de reguliere weg aflegt.

1. Graag had ik vernomen waarom leerlingen in vrije begeleiding en leerlingen die hun praktisch examen afleggen met een zelfstandig rijinstructeur dubbel zo lang moeten wachten als leerlingen die met de rijsschool hebben leren rijden.
2. Welke mogelijke oplossingen voor de lange wachttijden ziet de minister? Hoe wil ze die problematiek concreet aanpakken?
3. De Pano-reportage over de rijsscholen en rijbewijzen van anderhalf jaar geleden sloeg in als een bom en deed een heel aantal vragen rijzen.

Kan de minister duidelijkheid verschaffen over de stand van zaken betreffende de volgende vragen die toen gesteld werden:

- a) Nederlandse rijinstructeurs en oneerlijke concurrentie: Nederlandse rijinstructeurs die 3 jaar ervaring hebben in Nederland en een brevet gelijkgesteld aan ons brevet II (praktijklessen categorieën B en G), konden in Vlaanderen een vergunning aanvragen om een rijsschool te openen. In Nederland bestaat het Brevet I (rijsschooldirecteur) niet. Zelfstandige rijinstructeurs in Vlaanderen die houder zijn van een brevet II (praktijklessen categorieën B en G) hebben die mogelijkheid niet.

Waarom wordt die ongelijkheid toegelaten?

- b) Vestiging van de rijkschool: elke vestiging van een rijkschool moet minstens één onthaalruimte en één leslokaal hebben. In de onthaalruimte moet per 10 leerlingen een computer met meerkeuzevragen over het theorie-examen staan.

Waarom moet een rijkschool verplicht aan die voorwaarden voldoen? Vandaag kan via de website van de rijkschool de inschrijving geregeld worden. Is een kantoor (zetel van de onderneming) niet voldoende? Waarom dient men over een lesruimte te beschikken als men betere en aangepaste accommodatie kan huren voor de tijd van de ingeplande lessen bij een school of conferentiecenter (kostenefficiënt werken)? Wat is de meerwaarde van een vestiging voor een leerling-bestuurder en rijinstructeur die alleen werkt?

- c) Vertrek en stopplaats van de rijles: de wetgeving verplicht dat rijlessen via de rijkschool moeten starten en stoppen aan de vestiging van de rijkschool. Een regel op maat voor de grote rijsscholen die meerdere vestigingen hebben, maar het beperkt de regio waar kleinere rijsscholen lessen kunnen aanbieden. In het verleden was een vaste start- en stopplaats een noodzaak om controle mogelijk te maken. Als lessen in de toekomst online geregistreerd worden is controle op het effectief geven van lessen zeker te controleren.

Waarom wordt een leerling-bestuurder, die nog geen rijbewijs heeft, verplicht om zich, soms in weer en wind, te verplaatsen om rijles te kunnen volgen? Waarom wordt vaak één van de ouders verplicht hun kind af te zetten of op te halen aan een rijsschoolvestiging? Werkende ouders stellen meer en meer de vraag of hiervoor geen oplossing mogelijk is. Waarom niet toelaten dat thuis ophalen/afzetten mogelijk is? Contact met de ouders is belangrijk aangezien het de mogelijkheid verschaft tot het geven van feedback. Is de minister van mening dat dit voorstel de verkeersveiligheid zou kunnen verhogen?

- d) Attesten: kan het uitreiken van attesten afgeschaft worden? Kan er een regeling worden gemaakt zodat alleen rijden op de openbare weg enkel na het afleggen van een test of examen door een onafhankelijke instantie of examencentrum mogelijk is, zoals in andere Europese landen?

4. Is de minister op de hoogte van het feit dat erkende rijsscholen tot 1000 euro per maand aanrekenen aan zelfstandige rijinstructeurs die samenwerken met die erkende rijsschool om attesten te 'mogen' aanbieden? Er dient uitgesloten te worden dat bestuurders die niet de nodige theorie- en praktijkervaring hebben opgedaan zonder begeleider op de openbare weg komen. De zelfstandige rijinstructeurs zijn voorstander van het verplicht volgen van 12 uur theorieles gespreid over meerdere dagen. In een turbo-eendagscursus kan men onmogelijk de nodige kennis vergaren.
5. Welke stappen werden intussen gezet om de bestaande wetgeving te wijzigen?

ANTWOORD

op vraag nr. 33 van 5 oktober 2022

van **WIM VERHEYDEN**

1. Rijscholen krijgen tijdslots toegekend, die zij kunnen invullen met hun kandidaten. Het evenwicht tussen het aantal examens dat aan rijscholen wordt toegekend en het aantal examens dat gereserveerd wordt voor kandidaten die het praktijkexamen met een begeleider afleggen wordt ten allen tijde bewaakt.

Kandidaten die met een begeleider het praktijkexamen afleggen, maken rechtstreeks een afspraak bij het examencentrum. Kandidaten die het examen met een rijschool afleggen, worden door de rijschool ingepland in één van de slots die de rijschool ter beschikking heeft. De rijschool plant iemand in voor het examen wanneer de instructeur van mening is dat de kandidaat er klaar voor is. Het gaat dus om een andere werkwijze, waardoor de perceptie kan ontstaan dat een kandidaat die met de rijschool examen aflegt bevoordeeld wordt ten opzichte van een kandidaat die het examen met zijn begeleider aflegt. Deze perceptie klopt echter niet.

Wanneer de zelfstandige instructeurs een examenslot reserveren voor hun kandidaat, dan reserveren zij een dergelijk slot op eenzelfde manier als een kandidaat die het praktijkexamen aflegt met begeleider.

2. Wat de wachttijden betreft kan ik u meegeven dat deze strak opgevolgd worden. Hiervoor werkt mijn administratie nauw samen met GOCA Vlaanderen en zijn zij samen op zoek naar een oplossing.

Daarnaast verwijs ik ook graag even naar de aangekondigde audit die de werking van de autokeuringscentra in kaart zal brengen. In deze audit zal er in alle deelopdrachten in eerste instantie gekeken worden naar de activiteiten van de technische keuring maar zullen ook deze van het rijexamen niet uit het oog verloren worden, zeker bij de eerste deelopdracht rond de kwaliteit van de klantgerichte processen. De problematiek rond de wachttijden, met aandacht voor de verschillende types van klanten, komt aan bod onder deze eerste deelopdracht.

3. a) Mijn administratie reikt conform het decreet van 24 februari 2007 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties brevetten aan houders van een buitenlands bewijs van beroepsbekwaamheid uit. Hierbij wordt de Europese regelgeving correct toegepast, zoals mijn administratie verplicht is te doen.

b-c) Op dit moment werk ik aan nieuwe regelgeving inzake professioneel rijonderricht. Hierbij worden ook de voorwaarden waaraan erkende rijscholen moeten voldoen geactualiseerd. Op dit moment kan ik echter nog niet vooruitlopen op het proces. Ik zal hierover ten gepaste tijde communiceren.

d) Op dit moment heb ik geen plannen om het bekwaamheidsattest dat toelaat een voorlopig rijbewijs M18 zonder begeleider aan te vragen te vervangen door een test.

4. Ik ben op de hoogte van samenwerkingen tussen erkende rijscholen en zogenaamde zelfstandige instructeurs, die buiten het verband van een erkende rijschool lesgeven. Met deze samenwerkingen wordt de geest van de wet omzeild. Ze zijn strikt genomen echter niet in strijd met de wetgeving. Bijgevolg kan ik daartegen niet optreden. Het is wel mijn bedoeling om de grijze zone waarin deze zelfstandige instructeurs opereren aan banden te leggen bij de hervorming van de regelgeving.

Ik ben van plan om een maximaal aantal uren rijles dat na elkaar mag worden gevolgd in te stellen. Ik ben echter geen voorstander van verplichte theorielessen.

5. Ik werk in nauwe samenwerking met mijn administratie en de betrokken sector aan een hervorming van de regelgeving. Op dit moment kan ik hierover nog geen details prijsgeven. De nodige regelgevende teksten zullen op korte termijn worden voorgelegd.